

ชื่อเรื่อง	การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้คนตรีพื้นบ้านอีสาน จากภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนโคกล่ามวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์	
ผู้วิจัย	นางธราทิพย์ ขำนา	ปริญญา ค.ม. (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.ศักดิ์พงศ์ หอมหวล	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
	ดร.สมบัติ ฤทธิเดช	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้คนตรีพื้นบ้านอีสาน จากภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนโคกล่ามวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้คนตรีพื้นบ้านอีสานจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการเล่นคนตรีพื้นบ้านอีสานจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และเพื่อศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้คนตรีพื้นบ้านอีสานจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) โดยผสมผสานวิธีคิดและระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเข้าด้วยกัน โดยมีกลุ่มเป้าหมายจำนวน 62 คน ได้แก่ นักเรียนสมาชิกชมรมคนตรีพื้นบ้านอีสานของโรงเรียนโคกล่ามวิทยา จำนวน 22 คน ผู้อำนวยการและครู จำนวน 9 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ผู้ปกครอง จำนวน 22 คน และภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 2 คน โดยจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียนคือ หลังเลิกเรียน หรือวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ระยะเวลาในการวิจัย เดือนกรกฎาคม - ตุลาคม 2553 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสอบถามความต้องการ การสนทนากลุ่ม แบบวัดทักษะการเล่นคนตรี และแบบวัดความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้คนตรีพื้นบ้านอีสานจากภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนโคกล่ามวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คนตรีพื้นบ้านอีสานจากภูมิปัญญาท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 ไปงกลางอีสาน กิจกรรมที่ 2 ดำน่านเสียงพิณ และกิจกรรมที่ 3 ศิลป์การเป่าแคน โดยแต่ละกิจกรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นผู้จัดกิจกรรม มีขั้นตอนทั้งหมด 4 ขั้นตอน ได้แก่ ก่อเกิดแห่งเสียง
เรียบเรียงส่วนประกอบ สนองตอบด้วยอารมณ์ และชื่นชมบรรพบุรุษ

2. ผลการวิเคราะห์ทักษะการเล่นดนตรีพื้นบ้านอีสานของนักเรียน โดยการเรียนรู้จาก
ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้ง 3 กิจกรรม คือ โปงกลางอีสาน ตำนานเสียงพิณ ศิลป์การเป่าแคนและ
แต่ละกิจกรรมมี 4 ขั้นตอนในการสอน คือ ก่อเกิดแห่งเสียง เรียบเรียงส่วนประกอบ
สนองตอบด้วยอารมณ์ ชื่นชมบรรพบุรุษ ผลจากการจัดการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้ ส่งผลให้
นักเรียนมีทักษะการเล่นดนตรีพื้นบ้านอีสานมีทักษะเพิ่มขึ้นทุกคน และส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี
เยี่ยม

3. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านอีสานจาก
ภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนโคกล่ามวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
4.57 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Title : A Study of Isan Folk Music Learning Model Through the Local Wisdom at Khoklamwittaya School, Amphur Muang, Kalasin Province.

Author : Thanthip Khuana **Degree :** M.Ed. (Curriculum and Instruction)

Advisors : Dr. Sakpong Homhuan Chairman

Dr. Sombat Rittidet Committee

Rajabhat Maha Sarakham University, 2011

ABSTRACT

The research study of Isan folk music learning model through the local wisdom at Khoklamwittaya School, Amphur Muang, Kalasin Province aimed to : 1) study Isan folk music learning model through the local wisdom, 2) develop learning model with Isan folk music playing skill through the local wisdom, and 3) examine the satisfaction with Isan folk music learning model through the local wisdom. Quantitative and qualitative research was conducted (Mixed Methodology). The target group used in this research consisted of 22 student members Isan folk music club of Khoklamwittaya School, 9 director and teachers, 7 school boards, 22 parents, and 2 local wisdoms. Activities were held after school hours or on the weekend in July until October 2010. The instruments used in this research were a structured interview form, need analysis questionnaire, focus group discussion, musical skills test, and a scale on students' satisfaction. The statistics used for analyzing data were percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the research were as follows :

1. The analysis of Isan folk music learning model through the local wisdom at Khoklamwittaya School, Amphur Muang, Kalasin Province developed the Isan folk music learning model through the local wisdom. Activities were divided into 3 activities : 1) Isan Pong – Lang, 2) Legendary Phin Sound, and 3) The Art of Khaen Playing. Each activity local wisdom is organized, contained 4 steps of learning activity were formation of sound, compiled components, emotional response, and admired predecessor.

2. The analysis of Isan folk music skills of students through the local wisdom all 3 activities : Isan Pong – Lang, Legendary Phin Sound, and The Art of Khaen Playing and in each activity has 4 steps in teaching : formation of sound, compiled components, emotional response, and admired predecessor. The result of learning in this study, all students have the skills to play better Isan folk music at an excellent level.

3. The analysis of the students' satisfaction with Isan folk music learning model through the local wisdom at Khoklamwittaya School, Amphur Muang, Kalasin Province is in the highest level, 4.57 mean score.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY